

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2008-82

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Seppälä, Laura			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Afgaanipakolaiset valtioiden välissä			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaali- ja kulttuuriantropologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2008-02-18	
		Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 110 s., 2 liitettä	
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Pro gradu –tutkielmani käsittelee sitä, miten Suomeen asettuneet afgaanipakolaiset hahmottavat Afganistania - paikkaa, josta he ovat lähteneet. Tutkimukseni kivijalkana on jäljittää niitä laajempia valtiollisia ja ylikansallisia pakolaispoliittisia rakenteita, joiden puitteissa afgaanipakolaiset elävät ja merkityksellistävät elämää Suomessa.</p> <p>Sijoitan afgaanit ja pakolaisuuden tutkimuksessani transnationalistiseen viitekehykseen, mutta samalla pohdin sen mielekkyyttä pakolaisten tutkimisessa. Kysyn, että miten pakolaiset, joiden liikehdintää kansallisvaltiot ohjaavat, sijoittuvat transnationalistiseen tutkimuskenttään. Tärkeimpiä lähteitäni ovat Liisa Malkin (1992, 1995, 1996) artikkelit, Laura Huttusen väitöskirja (2002) sekä monet transnationalismia pakolaisten näkökulmasta käsitelleet tekstit, kuten Roger Waldingerin ja David Fitzgeraldin artikkeli ”Transnationalism in Question” (2004). Tässä tutkimuksessa keskeinen pakolaisuuden tarkasteltava kategoria on kiintiöpakolaisuus, jolla tarkoitetaan suojelun tarpeessa olevien ulkomaalaisten vastaanottoa valtion talousarvion mukaisesti. Haastattelin tutkimustani varten kahdeksaa Suomessa asuvaa afgaania, joista kuusi oli vuoden 2002 kiintiössä saapuneita pakolaisia. Kaksi haastateltavaa oli Suomeen eri tavalla päätyneitä afgaaneja.</p> <p>Merkittäviksi tekijöiksi Afganistanin hahmottamisessa nousivat Afganistanin erityispiirteiden ja heidän Suomeen kulkeutuneen matkansa lisäksi afgaanien erilaiset statukset Suomessa: Se, että onko henkilö turvapaikanhakija, kiintiöpakolainen vai liikemies, ja se, että onko hänellä Suomen kansalaisuutta vai ei, olivat merkittäviä seikkoja pakolaisten asennoissa Suomessa ja heidän orientoitumisessaan Afganistaniin. Suomeen kiintiössä saapuneet afgaanit vapauttivat retorisesti itseään menneisyydestä, ja käänsivät katseensa elämäänsä Suomessa. Ero oli merkittävä verrattuna kahteen muuhun haastateltavaan, jotka aktiivisesti pitivät Afganistania tavalla tai toisella yllä heidän elämissään Suomessa.</p> <p>Tutkimukseni osoittaa, että ei ole yhdentekevää, mistä, miten ja mitä kautta Suomeen tullaan. Esitän, että maahanmuuttaja- ja pakolaistutkimuksessa sensitiivisyys pakolaispoliittisia rakenteita, ihmisten erilaisia asemia, taustoja, historioita, matkoja ja elämäntilanteita kohtaan on tärkeää.</p> <p>Tuon esiin myös sen, että kotia ei välttämättä ole mielekästä paikantaa ”sinne mistä on tultu”. Haastateltujen koti rakentui samalla kuin he neuvottelivat kuulumisen paikkoja Afganistaniin, Suomeen ja Iraniin. Se rakentui sinne, missä on mahdollisuus turvalliseen ja rauhalliseen elämään.</p> <p>Osoitan, miten kiintiöpakolaisten matkaan ovat vaikuttaneet niin Afganistanin valtion tilanne, Iranin olosuhteet, Suomen valtion pakolaispoliittinen ilmasto kuin ylikansalliset hallinnolliset instituutiot. Esitän, että kansallisvaltioiden roolin ja merkityksen tunnistaminen pakolaisten elämässä Suomessa on merkittävää.</p> <p>Valtiot kuitenkin myös mahdollistavat transnationaalisen elämän: haastateltavilleni Suomen kansalaisuus mahdollisti ylijärjestelmien suhteiden ylläpidon. Esitän, että transnationalistisissa tutkimuksissa tulee olla herkkyyttä pakolaisten erityisen transnationaalisen positioitumisen tunnistamiselle. Sitä ei voida irrottaa valtiollisesta, ylikansallisesta ja poliittisesta kontekstista, joka määrittelee heidän liikkumisensa ehdot.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>pakolaisuus</p> <p>transnationalismi</p> <p>afganistanilaisuus</p> <p>kiintiöpakolaisuus</p> <p>Afganistan</p> <p>Iran</p> <p>Suomi</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			